

Zaterdag 23 juli 2016 - Geuzentocht - Nieuwkerke

Startplaats:	Ontmoetingscentrum " 't Seultje " Seulestraat 47 8950 NIEUWKERKE
Afstanden & Starturen:	06u30 tot 15u00 6,1 km & 10,0 km & 12,0 km 06u30 tot 14u00 17,5 km 06u30 tot 13u00 22,2 km 06u30 tot 12u00 29,7 km
Aankomst:	De aankomst dient bereikt vóór 18u00
Inschrijvingsprijs:	1,50 EUR (0,40 EUR korting voor federatieleden)

Geuzentocht – Nieuwkerke

Heuvelland, een regio die voor veel Westhoekliefhebbers nog weinig geheimen kent. En toch... In het uiterste hoekje, achter de bekende heuvels en weggemoffeld tussen taal- en landsgrens ligt een stukje onontgonnen schoonheid. Het Geuzendorp Nieuwkerke.

6,1 km

We maken na de start onmiddellijk kennis met het onverharde 'Waldriestraatje' – oplopend naar de heuvelrug van het dorpje gekruid met mooie vergezichten over de omgeving.

Een slingerend padje tussen hagen, grasbermen en prikkeldraad loopt verder langs het "Geuzen wandelpad". We lopen langs het Westhof Farm Cemetery. De begraafplaats is ingeplant op de flank van een heuvel en wordt omgeven door weiden en bebouwing. Op ca. 500m ten W ligt de boerderij 'Groot Westhof', met restanten van een betonnen constructie in de aanpalende weide. Rifleman Thomas Donovan (16th King's Royal Rifle Corps, 100th Brigade, 33rd Division), werd op 17 oktober 1917 terechtgesteld. Hij had op 22 augustus 1917 voor de 4de keer een desertie poging gewaagd. In de Heirweg gaan we voorbij de Walletjes. Ze vormen een onderdeel van de zuidelijke heuvelkam in Heuvelland. De Ravensberg, de Zwarte Molen, de helling van Nieuwkerke, de Kraaiberg en de Rozenberg maken ook deel uit van deze heuvelkam.

De naam Wallejtes is afkomstig van de vroegere heerlijkheid 'Waldries'. Vanop deze plaats kunt u een uniek panorama van 360° bewonderen. De infoborden verstrekken u alle nodige informatie. We zijn maar enkele stappen meer verwijderd van het eindpunt.

10,0 km

Deze afstand vertrekt met de 6,1km. De Tombe ligt op onze weg. Dit monument herdenkt drie geestelijken die hier in de 16e eeuw door de Geuzen werden vermoord. Links van ons ligt het topnatuurgebied Breemeersen van ongeveer 26 ha. Natuurpunt is

de eigenaar en zorgt tevens voor het beheer. De Breemeersen is een groot graslandgebied gelegen in de Leievallei. Dit open landschap bestaat uit een lappendeken van weilanden, hooilanden en hooiweiden met daarin heel wat waardevolle poelen, sloten en houtkanten. Iets verder nemen we een steil graspad naar de Zwartemolen heuvel. Op de top is er uitzicht over een groot deel van Heuvelland en richting het Franse Rijsel.

Vroeger stond hier een molen in bezit van de familie De Swarte, dit verklaart de herkomst van de naam. Het houten calvariekruis op de top werd opgericht ter nagedachtenis van de gebeurtenissen van de 16de eeuw. Een woelig verleden: de 16de eeuw was een periode van opstand, Bloedraad, inquisitie en brandstapel, en uiteraard de Beeldenstorm. Wie deelnam aan de Beeldenstorm werd door de machthebbers 'geus' (= schooier) genoemd. Toen een scheldnaam, later voor sommigen een eretitel. Op het platteland sprak men van bosgeuzen, elders (zoals in Den Briel) van watergeuzen. Op een paar dagen tijd (10 tot 15 augustus 1566) werden alle beelden in de kerken van de streek vernield. Drie Reningelstse priesters werden op weversmaandag 11 januari 1568 door Geuzen vermoord. Pas op 23 april 1923 werden hun stoffelijke resten gevonden en kwam het kruis "De Tombe" er. We komen stilaan aan de rust. Na de rust gaan we de Wulvestraat omhoog en duiken de Papestraat in. Deze holle weg is vermoedelijk een overblijfsel van de oude Romeinse heirweg die Cassel met Wervik verbond. We volgen verder de Heirweg en komen samen met de 12,0 km aan het einde.

12,0 km

Deze afstand loopt even mee met de 10,0 km. Op het einde van de Papestraat splitsen we ons af. Met zicht op de Kemmelberg steken we de N332 over en verkennen even de overkant om via een onverharde doorsteek in de Rozestraat uit te komen. We gaan links onverhard achter Clarebout Potatoes. We laten de Bosgeus voor wat hij is en gaan onder het romantische bruggetje Pont d'Amour rechtdoor tot we de kerk opnieuw voor ons zien opdoemen. Het einde is in zicht.

17,5 km

Na de rust stappen we naar de coin perdu. Een 'verloren hoek' zoals men zegt, maar waar je wel aan benzine, aardappelen, brandhout, drank en etenswaren, enz. kan geraken. We wandelen een stukje op de Belgisch/Franse grens. De GR128 brengt ons terug in België waar we met de 10,0 km de rest van het parcours afwerken.

22,2km

De 22,2 km spitst zich al vlug af van de andere afstanden en gaat langs de Klein Westhof Hoeve en de Groot Westhof hoeve. In de 18de eeuw komen verspreid in het gebied hoeves met een ringgracht voor. Van enkele zijn hier nog sporen terug te vinden in het landschap zoals het Oosthove, 'Cense du Don' hoeve, Groot Westhof en ten westen het Klein Westhof allen ten zuiden van Nieuwkerke. Van andere hoeves zijn hier nog sporadisch restanten terug te vinden. De geschiedenis van 'Cense Westhove' gaat terug tot de middeleeuwen, toen een motte werd aangelegd rondom een kasteeltje, dat toegankelijk was via een ophaalbrug. Dit kasteel fungeerde als zetel van de heerlijkheid

'Westhove'. Tijdens de Eerste Wereldoorlog raakte de boerderij gedeeltelijk vernield. Vermoedelijk maakte de betonconstructie in de aanpalende weide deel uit van een grotere constructie (die naderhand grotendeels werd afgebroken?). De nabijgelegen boerderij, door de Britten 'Westhof Farm' genoemd, werd door de Nieuw-Zeelandse Divisie in mei en juni 1917 als hoofdkwartier gebruikt. Vanaf toen werd ook de hoger gelegen begraafplaats 'Westhof Farm Cemetery' gestart. Dit gebied werd in het voorjaar van 1918 door de Duitsers veroverd

(Duits Lente-Offensief). Hoogstwaarschijnlijk gaat het om een Britse constructie. Mogelijks werd hier de informatie verzameld, afkomstig uit de hoger gelegen observatiepunten. Na de rust gaan we mee met de 17,5 km naar de coin perdu. We stappen Frankrijk volledig in via het Bois d'Achtmetaal waarin ook het 'Conservatoire Botanique National' is gelegen, deze botanische tuin biedt heel het jaar door heel wat moois en heeft een gedeelte met wilde planten en ook een gedeelte gewijd aan geneeskrachtige kruiden. We hebben constant mooie vergezichten tot Bailleul. In de Wezeldreuve stappen we naar de rust. Het parcours wordt vanaf hier afgewerkt met de 12,0 km.

29,6km

De grootste afstand begint met een lus en gaat door het dorp van Nieuwkerke. We komen onverhard in de Makkestraat en begeven ons naar het gehucht "Zwijnebak".

Lucien Storme was een Belgisch wielrenner. Hij wordt beschouwd als een typische *flandrien*. Zijn belangrijkste overwinning behaalde hij in 1938 toen hij de wielervedstrijd Parijs-Roubaix won. Lucien Storme werd geboren tijdens de Eerste Wereldoorlog op 18 juni 1916. Hij was het tweede kind van Louise Huyghe en Henri Storme waar in totaal acht kinderen ter wereld zouden komen. Het gezin woonde in de wijk "De Zwijnebak" vlak bij de Douvebeek. Tijdens de

jaren van de wederopbouw (1920) hielden de ouders van Lucien naast de boerderijactiviteiten ook een café met de naam "De Brieke", benaming die verwijst naar een veldoven (bakstenen) in de buurt. In het café werd 's avonds door de bezoekers naar de heruitzendingen op de radio van de wielervedstrijden geluisterd. Dit was wellicht Luciens eerste contact met het wielrennen. In het dagelijkse leven was hij landbouwer. Als de Tweede Wereldoorlog losbreekt, wordt er nog enkel in het binnenland gekoerst. De omstandigheden van de oorlog betekenen echter dat er met koersen niet veel meer te verdienen valt. Om de kost te verdienen zoekt Lucien Storme zijn toevlucht tot smokkelen. In december 1942 loopt het mis. Hij wordt aangehouden in Armentières. Bij het verlaten van het Rijselse gerechtsgebouw probeert hij te ontsnappen. Op 6 maart 1943 brengt de politie hem naar een trein met bestemming "Strafgefängnis Siegburg" op 20 km van Keulen. In het voorjaar van 1945 rukken de geallieerden op, en bevrijden werkkamp Siegburg. In de verwarring van het moment wordt hij door een verdwaalde kogel geraakt. Hij sterft ter plekke. Op 29 april 1947 wordt hij begraven in Nieuwkerke.

In het spoor van de 12,0 km gaan we naar de rust. En met de 22,2 km leggen we de rest van het parcours af.